

BOZKIRIN TÜRK ELSİ (PEYGAMBERİ): ASLAN GEZER HAN

Kamuğ erde drm yalavaç gerek,

Biliglig, ukuşluğ, talu, ted yürek."

Elçi, bütün insanlar arasında üstün tutulan, bilgili, akıllı, seçkin (ve) ok cesur (bir kimse) olmalıdır.

(Kutadgu Bilig)

İslam inancına göre Peygamberler sadece Ortadoğu'ya gönderilmemiş, her kavme ve her beldeye Tanrı elçisi bir peygamber gönderilmiştir. Asya'nında Tanrı elçisi peygamberleri var. Dünya Fatihi Oğuz Han'ın destansı yaşamı dikkate alındığında yine Bilge Laozi ve Budha'nın ahlaki öğretileri incelendiğinde; Asya'nın peygamberlerinden olmaları muhtemel, tabi zamanla tevhid akidesi yani tek Tanrı inancı bozulsa da, yine de ahlaki ğretiler Taoculukta ve Budizmde durmakta. Özellikle Budizm de ki sekiz yol buna Uygur Türkleri sekiz ykmek (yükümlülük) demektedir.Bilge Budha Nirvanaya(Cennete) giden yol için bir insanda 8 vasfın bulunması gerektiğini bu vasıfların: Doğru Görüş,Doğru Niyet, Doğru Söz, Doğru Eylem, Doğru Kazanç, Doğru aba, Doğru Dikkat,Doğru Konsantrasyon olması gerektiğini söylemiş Uygur Türkleri buna "sekiz ykmek" (sekiz yükümlülük) demiştir. Yani Budistlerin nirvana diye adlandırdıkları müslümanların cennet Türklerin ise Uçmak olarak niteledikleri öldükten sonra ebedi yaşamın olduğu Tanrı katına yakın yere ulaşmak için bu sekiz ykmek yani

yükümlülük yerine getirilmelidir. Ayrıca On Emir (yasaklanan kötü eylemler) Budist metinlerde de mevcuttur.

UYGUR TÜRKLERİNE AİT TURFAN YAZITLARINDA GEÇEN ON KÜÇLÜĞ (ON GÜÇLÜK, ON KÖTÜ DAVRANIŞ, ON BÜYÜK GÜNAH):

Uygur Türklerine ait Urumçi'de bulunan, Berlin ve Petersburgta muhafaza edilen Turfan (Bitiq) Yazıtlarında geçen; İnsanı, felakete ve kötülüğe sürükleyen ON KÜÇLÜĞ (On Kötü Davranış) sırasıyla:

1. Özlüg Ölmek / Cana kıymak, birini öldürmek
2. Adınagu Tavarın Ogurlamak/ Başkasına ait olanı çalmak, hırsızlık yapmak.
3. Amranmak Nizvani/Zina etmek, namussuzluk, şerefsizlik, ahlaksızlık
4. Ezüg Yalğan Sav Sözlemek/Yalan söylemek
5. Çaşurmak/Çaşut Çaşurmak/ İftira etmek, kara çalmak, masum bir insanı başkalarına kötü göstermek
6. İrig Sarsıg Sav Sözlemek/ Küfürlü, kaba, yaralayıcı söz söylemek
7. Askançulamak/ İki yüzlülük, kandırmak, riyakarlık ve dedikodu yapmak
8. Küni Sakınç Öritmek/Aç gözlülük ve kıskançlık
9. Övke Üz Buz Könül Öritmek /Öfkelenmek
10. Ters Körüm Öritmek/Kötü düşünce ve art niyet beslemek

(Dasakarmapathavadanamala /Kötülüklerin Zincirleme Hikâyesi (Berliner Turfantexte)
Bilingual by Wilkens, Jens (ISBN: 9782503567761)

Buda'nın Sakya (Saka) Türklerinden bir kağanın oğlu (tigin) olduğu ve tacı, tahtı, saltanatı terkederek bir incir ağacının altında gerçek bilgeliğe eriştiği en eski Budist metinlerde mevcuttur. Kutsal kitap Kuran'da "İncir'e yemin olsun" ayetinin Bilge Budha'nın inzivaya çekilerek hakikate ve bilgeliğe erdiği İncir ağacına işaret ettiği tarafımızdan değerlendirilmektedir.

Asyanın kutlu Tanrı elçilerinden belki de en tanınmayanı ve en az bilineni Bozkır Turan Türk halklarına gönderilen Aslan Gezer Han'dır.

Gezer Han (Moğolca: Гэцэр Хаан, Tibetçe: གཤར་རྒྱལ་པོ་ "Gesar Gyalpo", Azerice: Gezər Xan, Farsça: گيسار خان, Macarca: Geszer Kán, Rusça: Гечар-хан veya Kecap) - Türk, Altay, Moğol ve Tibet efsanelerinde adı geçen söylencesel hakan. “Abay Geser” veya Aslan Geser (Keser, Kezer) Han olarak da anılır. Türk, Moğol ve Tibet, Tunguz efsane kahramanıdır.

Gezer Han Destanı, Türk, Altay, Moğol ve Tibet efsanelerinde adı geçen söylencesel bir hakanın kahramanlık öykülerini anlatan bir destandır. Bu destan, yüzyıllardır dilden dile, nesilden nesile aktararak günümüze ulaşmıştır. Gezer Han, tanrılar tarafından yeryüzüne gönderilmiş, mucizevi bir doğumla babasız dünyaya gelmiş, hor görülen ve ihmal edilen bir çocukken yeraltına inmiş, ölümsüzlük yiyeceği ve yaşam suyu elde ederek geri dönmüş, kavmini şeytanların elinden kurtararak bir ulus haline getirmiş, birçok macera yaşamış ve eşsiz kahramanlıklar göstermiştir.

Gezer Han Destanı, Türk halkları arasında Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Özbekistan, Uygur, Tatar, Başkurt, Yakut, Tuva, Hakas, Altay, Saha, Şor, Çuvaş, Nogay, Kumuk, Karakalpak, Karaçay, Balkar, Kırım Tatarı, Gagavuz, Kıpçak, Kuman, Peçenek, Oğuz Türkleri gibi pek çok toplulukta izlerine rastlanmaktadır. Bu topluluklar, destanı kendi kültürlerine, inançlarına, geleneklerine ve tarihlerine göre farklı şekillerde yorumlamış, anlatmış ve aktarmışlardır. Bu nedenle, destanın farklı versiyonları, karakterleri, motifleri ve bölümleri bulunmaktadır. Ancak, destanın temel özü ve ana teması, Türk halklarının ortak kültür mirasını yansıtmaktadır.

Gezer Han Destanı'nın en bilinen ve en yaygın bölümlerinden bazıları şunlardır:

- Gezer Han'ın Doğumu: Gezer Han, gökyüzünden Tanrılar tarafından yeryüzüne gönderilir. Babası yoktur, annesi ise bir çoban kızıdır. Doğduğunda, konuşabilmekte, yürüyebilmekte ve at binebilmektedir. Ancak, akrabaları tarafından hor görülür ve kötü muamele görür. Bir gün, bir kartal tarafından kaçırılır ve bir dağın tepesine bırakılır. Orada, Tanrılar tarafından kendisine verilen bir atı bulur ve onunla arkadaş olur. Bu at, Gezer Han'ın en sadık dostu ve yardımcısı olacaktır.

- Gezer Han'ın Yeraltına İnişi: Gezer Han, bir gün, yeraltına inen bir kurt tarafından kovalanır. Kurtun peşinden girdiği bir mağarada, yeraltı dünyasının kapısını bulur. Orada, bir dişi ruh tarafından karşılanır ve yönlendirilir. Gezer Han, yeraltı dünyasında birçok tehlike ile karşılaşır, ancak hepsini atlatır. Ölümsüzlük yiyeceği ve yaşam suyu elde ederek, yeraltı dünyasından çıkar. Bu macerası, ölüp dirilme şeklinde görünür.

- Gezer Han'ın Hükümdar Olması: Gezer Han, yeraltından döndükten sonra, Gling adlı bir ülkeye gelir. Bu ülke, şeytanlar tarafından istila edilmiş ve halkı köleleştirilmiştir. Gezer Han, şeytanlarla savaşı ve onları yenerek, halkı kurtarır. Halk, onu kendi hükümdarları olarak kabul eder ve ona saygı gösterir. Gezer Han, Gling ülkesini bir ulus haline getirir ve adaletli bir şekilde yönetir.

- Gezer Han'ın Eşlerini Elde Etmesi: Gezer Han, birçok kahramanlık yaptıktan sonra, ilk eşi olan Dresi Karmo ile evlenir. Dresi Karmo, güzelliği ile ünlü bir prensesdir. Ancak, onu elde etmek için, Gezer Han'ın birçok zorluğu aşması gerekir. Örneğin, bir ejderhayı öldürmesi, bir

yarışmayı kazanması, bir savaşı kazanması gibi. Gezer Han, bunların hepsini başarır ve Dresi Karmo ile evlenir. Daha sonra, Gezer Han, ikinci eşi olan Brugmo ile tanışır. Brugmo, bir kuş şeklindeki tanrıçadır. Gezer Han, onu cennete giden bir kuşun sırtına binerek takip eder ve onunla evlenir. Gezer Han'ın üçüncü eşi ise, Hor adlı bir ülkenin prensesi olan Horza'dır. Gezer Han, Hor ülkesine giderek, Horza ile evlenir. Gezer Han'ın bu üç eşi, ona birçok çocuk doğurur ve onun soyunu devam ettirir.

- Gezer Han'ın Maceraları: Gezer Han, halkını kurtarmak için birçok maceraya atılır.

Örneğin, bir ejderhanın yuttuğu güneşi kurtarmak için ejderhanın karnına girer, bir devin yediği ayı kurtarmak için devin karnına girer, bir deniz canavarının saldırdığı bir adaya gider, bir büyücünün yarattığı bir labirentten çıkar, bir ejderhanın koruduğu bir hazinenin sahibi olur, bir kurt adamın yaptığı bir tuzaktan kurtulur, bir kara büyücü ile savaşı, bir kızıl ejderha ile savaşı, bir kara ejderha ile savaşı, bir beyaz ejderha ile savaşı, bir sarı ejderha ile savaşı, bir mavi ejderha ile savaşı, bir yeşil ejderha ile savaşı, bir gökkuşağı ejderhası ile savaşı, bir ateş ejderhası ile savaşı, bir buz ejderhası ile savaşı, bir yıldırım ejderhası ile savaşı, bir rüzgar ejderhası ile savaşı, bir toprak ejderhası ile savaşı, bir su ejderhası ile savaşı, bir hava ejderhası ile savaşı, bir ışık ejderhası ile savaşı, bir karanlık ejderhası ile savaşı, bir zaman ejderhası ile savaşı, bir uzay ejderhası ile savaşı, bir kaos ejderhası ile savaşı, bir düzen ejderhası ile savaşı, bir yaşam ejderhası ile savaşı, bir ölüm ejderhası ile savaşı, bir yaratılış ejderhası ile savaşı, bir yokoluş ejderhası ile savaşı, bir sonsuzluk ejderhası ile savaşı, bir sınırlılık ejderhası ile savaşı, bir gerçeklik ejderhası ile savaşı, bir hayal ejderhası ile savaşı, bir bilgelik ejderhası ile savaşı, bir aptallık ejderhası ile savaşı, bir cesaret ejderhası ile savaşı, bir korkaklık ejderhası ile savaşı ve hepsini yener.

Gezer Han Destanda birçok kötülüğü ve zalim yöneticileri de değişik kılıklara girerek yener. Ve halkları zalim yöneticilerin elinden kurtarıp özgürlüklerine kavuşturur. Adaletle yönetir. Gezer Hanın özgürleştirdiği ülkelerde bolluk ve bereket olur.

Gezer Han'ın destansı yaşamı Tibet Budist yazılı metinleri olmak üzere Türk-Moğol Destan ve söylencelerinde günümüze değin varlığını sürdürmüştür. Gezer Han tıpkı İsa peygamber gibi mucizevi bir şekilde babasız dünyaya gelmiş, daha beşikte iken konuşmuş Halkı iyiliğe, doğruluğa ve güzelliğe davet etmiştir.

İsa peygamber gibi babasız dünyaya gelen Gezer Han Tibet Budist metinlerde doğar doğmaz 100 kelimeli şu duayı okur:

*Krallar, tahtlarını kaybetmekten korkuyor, Halk ise; fazla vergi ödemekten ve daha fazla savaş ve askerlikten,

*Zalimler, (halkı sömürenler,güçlüler) işlerinin duracağından endişe ediyor.

*Güçsüzler aşağılanmaktan ve alay edilmekten bıkmış durumda (yani adalet kalmamış, haksızlık her yanı sarmış, güçlü zayıfı ezer olmuş)

*Zenginler servetlerinin yağmalanacağından korkuyor, fakirler ise; soğuk,açlık,yiyecek ve giyecek sıkıntısı çekiyor. (Can ve mal güvenliği kalmamış, gelir adaletsizliği halkı fakir ve yoksul bırakmış)

*İnsanlar yaşarken hırslı yaşıyorlar, öldüklerinde ise tepelerde (kurgan /mezar/ tümülüs) tembelce yatıyorlar. (İnsanların gözünü para ve dünya hırsı bürümüş öldüklerinde ise kazandıkları kendilerine fayda sağlamıyor/ oysa gelirlerinin bir kısmını yoksullara vermelilerdi ki bu sayede kazançlı çıkarlardı)

*Eğer zenginler varlıklarını paylaşmakta cimrilik ederse öldükten sonra aydınlanmak için su yakmak zorunda kalacaklar. (Varlıklarını yoksullara paylaşmadıklarından öldükten sonra karanlıkta kalacaklar/ insanlara iyilik yapmadıkları için ebedi yurtta öte dünya/ahirette varlıkları kendilerine fayda sağlamayacak)

*Zenginler, krallar, soylular öldüklerinde toprağa gömülürler (zenginlikleri onlara bir fayda sağlamaz)

*Bu nedenle güçlüler güçsüzleri ezmemeli, zenginler hayır işlerinde cömert olmalı. Tanrı buyruğuna uymalı.

*Kişi kanaatkar ve sabırlı bir şekilde yükselmeyi ve ilerlemeyi ilke haline getirebilirse hayatın tadını istediği gibi çıkartabilir. (İnsanlar aç gözlülük yapmaz, iyilik yapar, ilkeli, iyi, doğru ve dürüst bir yaşam sürer, iyilik ve güzellik için çalışırsa bu dünyada ve öte dünyada ebedi/sonsuz yurtta huzur içinde mutlu bir şekilde yaşam sürer)

Destanda Gezer Han'ın tüm insanların acılarına son vermek ve kötülüğü yeryüzünden kaldırmak, iyiliği yaymak için dünyaya geldiği anlatılır.

Destanda Gezer Han, büyük bir savaşçı olur ve kötülüklerle mücadele eder. Önce fareler, kemirgenler yoluyla yayılan Veba salgınını yok eder. Halkı hastalıktan kurtarır. Daha sonra Zalim ve kötü yöneticileri bir bir yener ve halkı zulüm, esaret ve kötülükten kurtarıp halkı özgürlüğüne kavuşturur. Gezer Han fethettiği beldeleri adaletle, refah içerisinde yönetir. Halk onun yönetiminde bolluk içerisinde mutlu ve huzurlu yaşar. Kötülük ortadan kalkar iyilik hakim olur.

Bu bolluk ve bereket Gezer Han Destanında şu dizelerle tasvir edilir:

"Bükülen Ay (Hilal) Gökte ışıldar.

Uçsuz bucaksız Gökyüzü, ışıldayan Ayın gümüş rengiyle kaplıdır. Hasat yılında başaklar bükülür, ambarlar tahılla dolar ve taşar.

Gökkuşağı, tıpkı yerle göğü birleştiren bir kemer gibidir."

Gezer Han, destanda bazen don (kılık ve şekil) değiştirir. Mucizeler ve olağanüstülükler gösterir. Tanrı meleği Gezer Han'a Norman Garmo Teyze kılığında Gökten gelerek; ilahi ışığı yani Tanrı buyruğunu (Gezer Hanın yapması gerekenleri iletir) Gezer Han Destanında Budist etkileri görülse de Destan daki Gök-Çarkı, Dokuz Gök gibi kavramlar, Gezer Han tasvirlerinde Gezer Hanın başlığındaki Kün ve Ay (Ay-Yıldız) sembolü ile Destan kahramanlarının bozkır yaşam kültürleri bahse konu Destanın Budizmden çok eski dönemlere ait (Proto-Türk) Bozkır yaşam kültürleri ile eski zamanlara ve Gök-Tanrı inancına ait öğeler içermektedir.

Gezer Han destanının Kalmuk versiyonu, Moğol ve Tibet efsanelerinde adı geçen söylencesel bir hakanın maceralarını anlatır. Gezer Han, gökyüzünden Tanrılar tarafından yeryüzüne gönderilmiş, mucizevi bir doğumla babasız dünyaya gelmiştir. Çocukken yeraltına iner ve ölümsüzlük yiyeceği ve yaşam suyu elde eder. Büyüyünce hükümdar olur ve ilk eşini kazanır. Sonra kavmini, insan ve insanüstü kaynaklı çeşitli dış tehlikelere karşı savunur. Halkını kurtarmak için gizli bir aleme yolculuk yapar ve daha sonra bu maceradan da başarılı olarak geri döner. Bu durum destanda ölüp dirilme şeklinde görünür.

Gezer Han destanının Kalmuk versiyonu, diğer Türk, Moğol ve Tibet destanlarıyla benzer yönler taşır. Örneğin, Kırgız kahramanı Bolot gibi Gezer Han da çocukken yeraltına iner ve bir delikten geçer. Türk şamanı Karaçak gibi dışı bir ruh aracılığıyla yönlendirilir. Altay şamanları gibi cennete giden bir kuşun sırtına biner.

Gezer Han destanının Kalmuk versiyonu, Türk kültürü ve tarihi açısından önemli bir kaynaktır. Bu destan, Türklerin inanç, gelenek, değer ve yaşam biçimlerini yansıtır. Ayrıca, Türklerin Moğol ve Tibet halklarıyla olan etkileşimini ve ortak kültürel mirasını gösterir.

BOZKIRIN TÜRK ELÇİSİ ASLAN GEZER HAN DESTANINDAKİ: GEZER HAN'IN ÖĞRETİSİ:

Gezer Khan'ın Öğretisi

Cennet Baba (Gök-Tanrı) ve Toprak Ana'yı onurlandırın,
Gökyüzü varlıklarına dua edin ve atalara adaklar adayın
Anne ve babaya gereken saygıyı gösterin,
Yasalara uyun,
Öğretmenlerinizi onurlandırın,
Büyük ve küçük kardeşlerinizi gerçek bir saygıyla sevin,

Arkadaşlarınıza karşı sadık ve güvenilir olun,
Akrabalarınızla ilişkilerinizde düşünceli olun,
Kadınlara erkeklere davrandığınız gibi (sert) davranmayın, şiddet uygulamayın (Gezer'in burada kastettiği, erkeklerden daha zayıf oldukları için kadınlara kötü davranılmaması ya da gözlerinin korkutulmaması gerektiğidir ki; eş istismarı ve kadınlara karşı işlenen diğer suçların altında yatan sorun da budur. Eski Moğol toplumu, mülk sahibi olma, boşanmayı başlatma hakkına sahip olan ve Avrupalı hemcinslerinin durumunun aksine birçoğu okuryazar olan kadınlara verilen yüksek statü ile tanınıyordu.)

Çocuklarınıza ve küçük kardeşlerinize öğretin,
Dostlarınıza yardımcı olun,
Gerekeni yapın,
Halka duyurmadan iyi şeyler yapın (gösteriş yapmadan yardım ve iyilik yapın)
Acıyı hafifletin,
Eğilmiş olanı düzeltin
Yetimleri ve öküzlere evlat edinin
Fakirlere yardım edin
İbadet yerleri inşa edin ve bunların iyileştirilmesine yardımcı olun,
Kutsal kitapların yayınlanmasına ve düzenlenmesine yardımcı olun
Bedava ilaç ve çay verin
Mahkumları affedin,
Esaret altındakileri serbest bırakın,
Köprüler kurun
Yolları düzeltin,
Dullara yardım edin
Zayıfları destekleyin
Malların tartımında dürüst olun (aldatma ve hile yapmayın)
Erdemli olun (Bilge ve Adil olmak)
Zorlukları önleyin,
Çatışmayın, kavga etmeyin.
Kendinizi temizlemek için eşyalarınızı ihtiyacı olana verin, paylaşın
İnsanlara iyilik yapın
Bu öğretileri öğrenin ve sonra bunları başkalarına öğretin,
İncinmiş veya sömürülmüş olanları rahatlatın (mazluma, ezilene yardım edin)
Tartılarınızın dürüstçe kullanıldığından ve düzgün bir şekilde boşaltıldığından emin olun,
Bilge insanlara karşı nazik ve dostça davranın,
Cahil ve kötü insanlardan uzak durun
İnsanların kusurlarını görmezden gelin ve iyiliklerini övün,
Canlılar için yararlı olun,
Emriniz altındakileri koruyun ve adalete karşı düşmanlığa karşı çıkın,
Hataları düzeltin ve adaleti teşvik edin
Kötü düşüncelere sahip olmayın.

Eğer kişi bu erdemli şeyleri başkalarına duyurmadan düşünceli ve sadık bir şekilde yaparsa, kişi başarılı olacak ve erdemin faydasını görecek çünkü bunlar göksel olanlar tarafından bilinmektedir.

Çocuklar ve torunlar çoğalacak, salgın hastalıklar ortadan kalkacak, hastalıklar uzaklaştırılacak, yükler ve acılar görünmeyecektir. Tüm insanlar ve hayvanlar huzur içinde yaşayacak ve güzel bir yıldız [talih] bakarak desteklenecektir.

Tüm bu söylediklerim erdemi artıracak işler yapmak için fırsatlardır, şimdi acı getirecek şeylerden bahsedeceğim:

Zina yapmayın, cinsel saldırı ve istismarda bulunmayın, cinsel haz için kimseyi aldatıp baştan çıkarmayın, yuvaları yıkmayın

İnsanların beceri ve yeteneklerini küçümsemeyin
Hile yoluyla kar elde etmeyin,
İnsanların haklarını ihlal etmeyin ve onlara baskı yapmayın
Kendi yükselişi için insanları sömürmeyin,
Bu kötü eylemler; gökyüzü için bir tehdittir,
Dünyaya bir hakarettir,
Yağmurlar için bir lanet,
Rüzgârlara karşı bir müstehcenliktir
Kutsal olana karşı kibir gösterir ve bilge olanları alçaltır.
Mülkü yok etmeyin
Onur kırıcı davranışlardan sakının
Köpekleri veya hayvanları gereksiz yere öldürmeyin,
Kitapları atmayın, yok etmeyin,
Birinin gücüyle kibirlenmeyin,
Barışı sevenleri küçümsemeyin
Zengin için çıkarı için fakirlere zulmetmeyin
Aile ve Kan bağı olanlar arasındaki nifak çıkarmayın ve birbirleriyle kavga etmelerine neden olmayın
Kardeşler arasındaki güven ve saygıyı yok etmeyin
Adil bir hükümete saygısızlık ve ihanet etmeyin
Ahlaksız bir soyguncu gibi davranmayın (hırsızlık ve yolsuzluk yapmayın)
Başarıya ulaşmak için utanmadan hileye başvuranlara hayranlık duymayın,
Çok çalışan ve tutumlu olanları küçümsemeyin
Yiyecekleri israf etmeyin, savurgan olmayın
Diğer insanlara yardım edenlere yardım etmemezlik yapmayın
İnsanları kandırmayın
Mevki ve makamınızla övünmeyi, başkalarına üstünlük taslamayın,
Malları ölçerken yanlış ağırlıklar kullanmayın
Yalan olan şeyleri öğretmeyin
Eğitimsiz ve cahil olmayın
Kendinizi Cennet Baba (Gök-Tanrı) kadar güçlü sanmayın
Mal biriktirmeyin ve onlarla gurur duymayın
Sinsilik yapmayın, ihanet etmeyin, hile ile aldatan olmayın,
İnsanlara gereksiz gerçekleri söylemeyin dedikodu yapmayın Cennet Baba'nın (Gök-Tanrı'nın) yasalarına aykırı davranmayın
Diğer insanların fikirlerini görmezden gelmeyin,
Başkalarına kötülük yapmayın,
Diğer insanları kötü şeyler yapmaları için kandırmayın,
Bunların hepsi erdemli olmayan şeylerdir.

Bir kişi bu kötü şeyleri yaptığında kendi hakları ihlal edilecek, kendisine hakaret edilecek ve kendisiyle kavga edilecek, sel, yangın, gasp, evine hırsız girmesi tehlikesi olacak, tehlikeli

hastalıklar ve korkutucu şeyler olacak ve kendi çocukları kötü olacaktır. Eğer kişi kötü bir yol izlerse evini ve malını kaybedecek, oğlu hırsız olacak ve kızı ahlaksız olacaktır.

Torunlarınız ve torunlarınızın torunları gökyüzünün parlak aynasına bakacaklar ve bu gerçekleri anlayacaklar. İyi yol ve kötü yol ile bağlantılı olan şey bilinecek, kutsama getiren buyan (buyan, başkalarına bereket ve mutluluk getiren veya dünyadaki dengeyi yeniden kuran veya sürdüren eylemlerdir.) eylemleri yaşamlarında iyi şeyler getirecek; ancak kötü eylemler yalnızca acı getirecek.

Bu öğretiyi size sevgiyle veriyorum. Bu sözler zihin ve beden için hoş ve yararlıdır. Bilgi sözlerimi alır ve zihninizde meditasyon yaparsanız, ruhunuzu geçmişin kötü etkilerinden arındıracaktır. İyi ve bilge düşünceler gelecek ve çocuklarınız iyi bir şansa sahip olacak, onurlandırılacaksınız ve niyet ettiğiniz şeyi başaracaksınız. On binlerce kötü eylemin etkilerini ve neden oldukları acıları geri alma yeteneğine sahip olacaksınız. Binlerce hikmetli eyleminiz talihi ve bereketi artıracak. Onlar sizi zırhım gibi koruyacak ve siz iyi ve barışçıl bir insan olarak bilineceksiniz. En iyi şeyleri yapma konusunda gayretli olun ve bu öğretilere karşı gelmeyin.

Bunlar, Han Hormasta'nın oğlu kadim kahraman ve Şaman Abay Gezer Bogdo Han'ın öğretileri ve kehanetleridir. Bunların kendi sözleri olduğu varsayılır, ancak sözlü gelenekle aktarılmış ve sonunda Eski Moğol dilinde yazılmıştır. Bu kitap özellikle değerlidir çünkü şamanizme karşı yapılan zulümden (İspanyol misyonerler tarafından çoğunlukla yakılan Maya kutsal kitaplarının kaderine benzer şekilde) kurtulan bir avuç Moğol şamanist kitaptan biridir. Geser binlerce yıl önce, "galab" zamanında, çok eski zamanların yüksek uygarlığının (Atlantis ve diğer efsanelerde anılan) dünya çapında bir felaketle yok edildiği zamanda yaşamıştır.

Bu felaket, iyiliksever olanlar ile kötü niyetli ve güce aç olanlar arasındaki çatışma ve kıskançlık nedeniyle tenger, yani gökyüzü insanları arasında çıkan bir savaştan kaynaklanmıştır. Gezer'in tarihteki ana rolü, bu korkunç savaşın ardından havaya, toprağa, sulara ve canlılara verilen zararı tersine çevirmek ve iyileştirmektir. Geser'in öğretisi, kötü gökyüzü insanların izlediği ve Dünya'daki yaşamı neredeyse öldüren yolu izlemememiz konusunda bizi uyarmaktır. Geser'in bize öğrettiği iyi yolu izleyerek sadece kendimizi beden ve ruhen temizlemekle kalmayız, aynı zamanda Gezer'in binlerce yıl önce yaptığı gibi, onun öngördüğü iyi eylemlerle geçmişteki kötülüklerin etkilerini de tersine çevirebiliriz. Bunu yaparak ve Barış Ağacı Töreni gibi seremoniler gerçekleştirerek geçmiş yüzyıllardaki savaşların ve kötü olayların etkilerini tersine çevirebilir, yeryüzünü iyileştirebilir ve dengeye kavuşturabiliriz.

Ruhlar yaptığınız her şeyde size bereket ve güç getirsin!

Destan Derlemecisi
Sarangerel Odigon
Ulaan Ud, Ağustos 2001

BOZKIRIN TÜRK ELÇİSİ GEZER HAN DESTANI (BURYAT VERSİYON) -ÖZET-

En eski günlerde, gökten ve aşağıdaki okyanuslardan başka hiçbir şey yoktu, kara yoktu, güneş, ay veya yıldızlar yoktu. Ekhe Ikhe Burkhan (Gök-Tanrı) çok yalnızdı ve canı sıkılıyordu, bu yüzden gökyüzünü aydınlatması için bir güneş ve ay yarattı. Daha sonra altıngöz ördeğini yarattı ve onu biraz çamur getirmesi için denizin dibine gönderdi. Ördek çok uzun bir süre gitmiş ama sonunda gagasında biraz çamurla gelmiş. Ekhe Ikhe Burkhan çamuru bir kaplumbağanın sırtına yerleştirdi ve kaplumbağanın bacakları denizin dibine kadar uzandı. Çamur yayıldı ve kuru toprak haline geldi ve avuç içi ve parmaklarıyla dağları, gölleri ve nehir yataklarını şekillendirdi. Daha sonra kuşları, balıkları ve hayvanları yarattı. Ancak güneş ve ay aynı anda parladığı için hava çok sıcaktı ve hayvanlar şikayet ediyordu. Bunun üzerine Ekhe Ikhe Burkhan ayın sadece geceleri parlamasını emretmiş ve bugün de öyle. (Destanın başlangıç kısmı Türk Altay Yaratılış Destanı ile paralellik gösterir. Ayrıca Destanın Coğrafi olarak Altay Bölgesi ve çevresinde geçmesi, Destan kahramanlarının isimlerinin Türkçe olması ve eski Türk Bozkır yaşamı ile eski Türk Gök-Tanrı inancı ile Türk Şaman Kam geleneğinin işlenmesi başta olmak üzere birçok öge Destanın kökeninin Altay Türklerine ait olduğunu bizlere göstermektedir. Destan Turan-Türk Uluslarının yaşadığı büyük Coğrafyada büyük etkiler uyandırdığı için birçok Turan-Türk Ulusu tarafından sözlü gelenek halinde nesilden nesile ulaştırılarak günümüze kadar ulaşmıştır. Bu da Destanın Turan-Türk Uluslarının en eski Ata Destanlarından olduğunu ve zamanla bir çok coğrafyaya yayıldığını göstermektedir. Turan-Türk Uluslarının akrabalık bağına ortaya koymaktadır.)

Destan daha sonra çeşitli gökyüzü ruhlarının nasıl ortaya çıktığını, nasıl ilişkili olduklarını, hangi yönde yaşadıklarını ve niteliklerini anlatır: Bu anlatıya göre zamanla, doğu ve batı tengherleri birbirleriyle kan davasına tutuşmuş ve bu kan davasının sonucunda yeryüzünde çeşitli canavarlar ve hastalıklar ortaya çıkmış, bu durum yeryüzünün ilk sakinleri için bir tehlike oluşturduğundan, tengher'ler kendi aralarında görüşerek içlerinden birini, Bukhe

Beligte'yi, canavarları öldürmek ve insanlığı kurtarmak için yeryüzünde bedenlenmesi için göndermeye karar verir.

Tenger (Gök güçleri) Arasındaki Savaş

Bu olay çok eski zamanlarda meydana geldi. O zamanlar, Sumber dağı (Altay bölgesindeki Sümer Dağı) dünyanın merkezinde duruyordu ve göğe kadar uzanıyordu, ancak Baykal Gölü küçük bir göletten başka bir şey değildi.

Yukarı dünyada, tüylü bulutların ötesinde, batı yönünün 55 tenger'i ve doğu yönünün 44 tenger'i vardı. Batı tengerlerinin lideri Han Hormasta, 44 doğu tengerinin lideri ise Atai Ulaan'dı. Aralarında Sagaan Sebdeg (Mavi Buz) Tenger'in ülkesi vardı. Bir keresinde Han Hormasta ve Atai Ulaan, Sagaan Sebdeg topraklarının sınırında karşılaşmışlar. Atai Ulaan, "Buraya gelmekle ne işin var?" diye sorunca tartışmışlar, tartışmışlar ve sonunda kavgaya dönüşmüş. Han Hormasta, Atai Ulaan'ı parçalara ayırdıktan sonra kazandı. Daha sonra Atai Ulaan'ın kafasını kopardı ve vücudunu parçalara ayırıp havaya saçtı. Parçalar yeryüzüne indiğinde kötü ruhlara ve her türlü hastalığa dönüştüler.

Yeryüzünde yaşayan insanlar üç kardeş tarafından yönetiliyordu: Sargal Noyon, Sengelen Noyon ve Hara Zutan. Birdenbire yeryüzünde, insanoğluna zarar veren tuhaf biçimlerdeki her türden kötü ruh ortaya çıktı. Önce suları kirlettiler. Sonra tüm hayvanlar veba ve şarbon hastalığına yakalandı ve yok olmaya başladı. Hayvanlar aç kalmış ve ölmeye başlamışlar.

Üç kardeşe hizmet eden şaman kadın, Sharnaihan Shara, dünyanın acılarına yardım etmesi için tenger'i (Gök-Tanrı) çağırarak şamanlık yaptı ve vecde geldiğinde, bagetini gökyüzüne fırlattı ve yukarı dünyaya uçtu ve tüm gök ruhlarının annesi Manzan Gurme Toodei'nin masasına indi. Davul tokmağı uçarak yanına geldiğinde Manzan Gurme Toodei çok şaşırmış ve şaman aynasını çıkarıp baktığında yeryüzündeki hayvanların ve insanların yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu görmüş. Bunu bildiği için tengerleri toplantıya çağırdı ve insanlığı kurtarmak için ne yapacaklarına karar verdiler.

Han Hormasta'nın üç oğlu vardı, ortanca oğlu Bukhe Beligte idi. Tenger (Gök-Tanrı) onu insan olması için yeryüzüne göndermeye karar verdi. İnsan olarak doğduktan sonra canavarları öldürecek ve insanları kurtaracaktı.

Kahraman Yeryüzünde Doğduğunda

Halkın üç liderinden en yaşlısı olan Sargal Noyon bir rüya gördü. Dedi ki, "Sümer Dağı'nın kuzey tarafında öten bir tarlakuşu gördüm, bu tengerden bir kuştı. Eğer yeryüzüne inebilirse bizi sıkıntılarımızdan kurtaracaktır!"

Hara Zutan, dağ ormanlarında avlanırken tarlakuşunun aşağı indiğini gördü. Son derece güzel bir bakireye dönüştü. Bu Naran Goohon'du, Naran Dulaan Tenger'in (güneşin tenger'i) kızı. Hara Zutan kızı eve getirdi ve kardeşlerine sundu.

Sargal Noyon dedi ki, "Onu Sengelen Noyon ile evlendireceğiz. Ancak şu anda bir insan olarak yaşadığı için bu göksel kadının yüzünü değiştirmeli ve onu sıradan hale getirmeliyiz. Sengelen Noyon'la birlikte bir çadırdaki yaşayacak ve yoksul insanlar gibi oyma tahta kaplardan yemek yiyecekler."

Hara Zutan, "Bu kadını sakatlayacağım!" dedi. Daha sonra kadının ellerini ve ayaklarını kesti ve yüzünün şeklini bozdu, böylece artık güzel değildi.

Bu iş bittikten sonra Sengelen Noyon ve Naran Goohon evlendiler. Dumanla dolu bir çadırda yaşamak üzere çok uzaklara gönderildiler ve tamamen çaresizdiler. Ne bir köpekleri ne de dizlerinin üzerinde büyütecekleri bir çocukları vardı. Çiftlik hayvanları ve neredeyse hiç malları yoktu. Yabani soğan ve sarımsak toplayarak, küçük balıkları ağla yakalayarak ve tuzaklarla tavşan yakalayarak hayatta kalıyorlardı.

Bir gece Naran Goohon çadırın içinde uyurken aniden uyandı. Yatağının örtüsü aniden yukarı kalktı ve sonra uzaklaşan bir adamın adımlarını duydu, ama kimseyi görmedi. Daha sonra ellerindeki, ayaklarındaki ve yüzündeki kesiklerin kaybolduğunu fark etti. O gece hamile kaldı ve bir çocuğu olacağı için sevindi.

Sonunda çiftin beklediği gün geldi. Küçük kırmızı bebek ilk doğduğunda, sağ elini vuracmış gibi yukarı kaldırdı, sol bacağını büktü ve sağ gözü tamamen açık ve sol gözü kısık bir şekilde onlara baktı. Sonra yeni doğan bebek şu bilge sözleri söyledi: "Düşmanlarıma vuracağımı göstermek için sağ elimi kaldırıyorum. Sol bacağımı bükmem düşmanlarımı tekmeleyeceğimi gösteriyor. Açık gözüm her zaman doğru yolu göreceğimi gösterir. Şaşı gözüm ise hileyi görebileceğimi gösterir."

Böylece Han Hormasta'nın ortanca oğlu Bukhe Beligte, bu dünyada bir erkek olarak doğdu.

Hala beşikteyken düşmanları yenmeye başlar

Bukhe Beligte beşiğinde yatarken, yenmek için doğduğu düşmanları onun dünyaya gelişini öğrendi. Kötü ruhlar, ormandaki bu açıklıkta kuru, güneşsiz, tüm bitkilerin solduğu bir yerde yaşıyorlardı. Bir araya geldiler ve yeni doğan çocuğu öldürmeye karar verdiler. Onu öldürmesi için tunç ağızlı dev bir fare göndermişler. Küçük bebek 18 kuyruklu bir kırbaç kapmış ve fareye öyle bir vurmuş ki, fare doksan küçük fareye parçalanmış.

(Burada sembolik olarak Destan kahramanı Gezer'in Veba hastalığını yayan fareleri yok etmesi insanları hastalıktan kurtarması anlatılmaktadır. Destanın Tibet ve diğer versiyonlarda Gezer'in oklarla Fareleri öldürerek Veba hastalığını yok ettiği anlatılır)

Kötü ruhlar daha sonra demir gagalı ve pençeli, gece kadar siyah bir kuzgun gönderdiler. Çocuk kuzgunu parçalara ayırdı, sonra büyük bir güçle gagasını ve pençelerini fırlattı, böylece kuzgun gönderildiği ormandaki açıklığa kadar uçtu.

Çocuğun nefret dolu düşmanları daha sonra bir at büyüklüğünde dev bir sivrisinek gönderdiler. Bebek eline kırmızı bir kırbaç almış ve ona büyük bir güçle vurarak "sonsuz dek aç kal ve otların arasında uç!" demiş ve dev sivrisinek bir sivrisinek ve tatarcık bulutuna dönüşmüş.

Gönderdikleri üç canavarın yok olduğunu gören çocuğun düşmanları büyük bir dehşete kapılmış. Dokuz yüz canavar ve doksan kötü ruh bir araya geldi ve liderlerine şöyle dedi: "Ey büyük güçlü olan, Tenger'in iradesiyle dünyaya sihirli bir çocuk gönderildi! Bu çocuğu öldürmeliyiz, onu parçalamalıyız, onu un ufak etmeliyiz, onu ezmeliyiz!"

Bu nedenle bir süre sonra kötülerin lideri, onu yok etmek amacıyla çocuğun doğduğu topraklara gitti. Sengelen Noyon'un topraklarının sınırına ulaştığında görünüşünü bir şamana çevirdi. Misafirperverlik geleneğine göre Sengelen Noyon'un ailesinin evine girdi ve şöyle dedi: "Ben çok uzaklardan gelen bir şamanım. Yakın zamanda bir çocuk doğurduğunuzu duydum. Ona yardım etmek ve onu korumak için geldim."

Bebek yüksek sesle ağlamaya başlamış. Şaman "Çocuk neden ağlıyor, hastalığından dolayı mı?" diyerek beşiğe yaklaşmış. Çocuğa yaklaştığında misafir gerçekte olduğu canavara dönuştü. "Suldunu alacağım, hayatını keseceğim ve amini yiyeceğim!" diye bağırdı ve demir dişlerle dolu bir ağız gösterdi.

Bebek onun için hazırdu. Canavarın demir ağzını yakaladı ve boynuna bir tekme atarak kafasının kopmasını sağladı. Sonra canavarın kafasını yere fırlattı.

Kahramanın büyümesi çoğu çocuk gibi yıldan yıla ya da aydan aya olmadı, aksine her geçen gün daha da büyüdü ve güçlendi. Ailesi, "Daha dört yaşına bile gelmeden dört düşmanı yendi!" diyor ve böyle bir çocuğa sahip oldukları için seviniyorlardı. Uyuduğunda onu bir koyun derisine sararlardı, ama kısa süre sonra bu deri çok küçük geldi ve onun yerine bir sığır derisine sarmak zorunda kaldılar. Oyun oynarken koşar, zıplar ve bağırmış.

Çocuğa Nuhata Nurgai adı nasıl verildi?

Kahramanlar genellikle yoksul ailelerde doğar ve ilk yıllarını bu ailelerde geçirirler. Küçükken brokerlar ve ipekler giymezler, bunun yerine fakir ve kötü kıyafetler giyerler. Bu nedenle asla üşümezler.

Çocuğun babasının ağabeyi Sargal Noyon bir gün küçük kardeşi Sengelen Noyon'u ziyarete gelir. Naran Goohon'u evlendirdiği ve kardeşiyle birlikte fakir insanlar olarak sürgünde yaşamaya gönderdiği için pişmanlık duyuyordu. Bu nedenle, bir çocukları olduğunu gördüğünde çok mutlu oldu. Bir savaşçı mizacı gösteren bu çocuğu evlat edinmek istedi. "Bu çocuğu yanıma alayım, büyüsün ve kendi iki oğlumla oynasın!" dedi.

Çocuğun ailesi kabul etti. Sargal Noyon daha sonra kardeşini sürgünden serbest bıraktı ve Sengelen Noyon karısı Naran Goohon ile birlikte üst dünyadaki kendi ailesine döndü.

İleride Geser olacak olan çocuk, ailesi için oldukça sorunlu ve kafa karıştırıcı bir küçük çocuktur. Kundağının içine nehir gibi çok miktarda su işerdi ve beşiğine dışkıladığında çok ağır bir koku yayılırdı. Burnundan sümük akarken yalınayak dolaşırdı.

Sargal Noyon eve döndüğünde çocuğun gelişini kutlamak için bir ziyafet verdi. Konuklarına, "Bu zamana kadar bu çocuğun bir adı yoktu. Bana ona uygun bir isim bulun!" demiş, "Bana bir isim verene, başını şapka gibi örtecek kadar et ve başı büyüklüğünde bir parça yağ vereceğim!" İnsanların arasından beyaz bir bastona yaslanmış yaşlı bir adam, "Burnundan sümük akıyor, terli ve çamurlu. Neden ona Nuhata Nurgai (Sümüklü Surat) demiyoruz?"

Herkes güldü ve Sargal Noyon gülümseyerek yaşlı adamı sıcak bir şekilde kucakladı. O zamandan sonra Nuhata Nurgay, Sargal Noyon'un hayvanlarını izledi.

Sargal Noyon'un kendi iki oğlunun adı Altan Şagay ve Mungun Şagay'dı. Sürekli gücünü sınarlar, bilmecelerle zekâsını test ederler ve onu ava gönderirlerdi. Onu hangi teste tabi tutarlarsa tutsunlar başarılı oluyordu. Sargal Noyon o zaman şöyle düşündü: "Şu anda bu tür testlere dayanabilen bir adam kesinlikle yeryüzündeki canavarları ve kötü şeyleri yenmek için doğmuştur!"

O zamanlar kuzeybatı topraklarındaki insanların lideri Temeen Ulaan'ın Tumen Jargalan adında çok güzel bir kızı varmış. Kızını, üç güç gösterisini kazanabilecek herhangi bir erkekle evlendireceğini ilan etti. Savaşçılar birçok farklı haneden gelerek yarışma için toplandılar. Nuhata Nurgay da eski giysiler içinde kahverengi bir taya binmiş olarak geldi. Ancak yarışmalar başladığında her birini kazandı. Okuyla ciğer renginde kocaman bir kayayı öyle bir vurdu ki kaya paramparça oldu. Oku daha sonra ormandaki bir çam ağacını kökünden söktü ve ağaç parçalara ayrıldı, ardından bir efedra çalısını parçaladı. Hiç kimse bu tür bir yetenekle boy ölçüşemezdi. Bunların arasında çocuğun amcası Hara Zutan da vardı ve o andan itibaren yeğenine karşı kalbinde zehirli bir nefret kaynadı. Tüm yarışmaları kazanan Nuhata Nurgai, Tumen Jargalan'ı karısı olarak ülkesine geri götürdü.

Eve döndükten sonra, çok geçmeden Nuhata Nurgay tekrar seyahatlerine çıktı. Hâlâ küçük, ürkek tayına biniyordu ve basit bir kırmızı söğüt yayı ve boynuz uçlu söğüt saplı oklarla silahlanmıştı. Dünya üzerinde bir oraya bir buraya gitti. Hükümdarı Şazgay Bayan'ın dev bir savaşçıyı yenebilene kızını vermeyi vaat ettiği bir ülkeye vardı.

Devin güçlü siyah bir vücudu, deniz kadar geniş bir göğsü, dövme demirden bir zırhı, geniş ve güçlü bir yayı, kalaslardan yapılmış bir sadağı, geyik derisinden bir atı ve gür bir sesi vardı.

Nuhata Nurgay, bedeninin gücü ve zihninin çabukluğuyla yarışmayı kazanmayı başardı. Böylece Şazgay Bayan'ın kızı Urmai Goohon'u ikinci eşi olarak evine götürebildi.

Kahraman nasıl Gezer'e dönüştü?

Tumen Jargalan, Urmai Goohon ve Nuhata Nurgai'nin birlikte çok sıkıcı bir hayatları vardı. Hayatları her geçen gün daha da kötüleşiyordu. İki eş çok şaşırılmıştı, çünkü onları eve getirdikten sonra onlarla hiç yatmamıştı. Bunun yerine, her zaman gece dışarı çıkıyor ve gün ağarana kadar geri dönmüyordu.

Bir gece Nuhata Nurgai Sumber Dağı'nın zirvesine tırmandı ve Etseg Malaan Tenger'i onurlandırmak için bir ayın yaptı. Orada, dağın zirvesinde, yüzü Bukhe Beligte olarak gerçek görünümüne dönüştü. Bir çocuk bedeni yerine bir savaşçı görünümüne sahipti, koyu kırmızı kahverengi bir yüz, geniş beyaz dişler, güçlü geniş bir göğüs, güçlü siyah yumruklar, çok renkli gözler ve bir kulaç uzunluğunda siyah saçlar!

Yukarı dünyadan aşağıya bakan Bukhe Beligte Tenger'in babası Han Hormasta oğlunu dağın zirvesinde gördü. Bukhe Beligte'nin doğumundan önce Etseg Malaan Tenger'e emanet ettiği savaşçı teçhizatını geri aldı. Sonra bunları gökten inen doru bir savaşçı atıyla aşağıya gönderdi. Asla kaymayan toynakları, asla üşümeyen bacakları ve üç kucak dolusu saçtan oluşan bir yeleği vardı. Dağa konduğunda toynakları kayalara kıvılcımlar saçıyor ve gözlerinde şimşekler çakıyordu! Atın adı Beligen (hediye) idi.

Artık Gezer olan savaşçı atın kırmızı dizginlerini tuttu, ayaklarını gümüş üzengilere geçirdi ve gümüş eyerin üzerine oturdu. Dünyaya doğru atını sürdü ve atını sürerken yedi diyarı gördü. Doru atı Beligen gökleri ile yer arasında dörtnala koşarken, kahraman kartal gibi olmuştu.

Gezer evine dönerken otuz üç savaşçı, üç bin doksan asker ve ordusu için üç yüz yüzbaşı ile karşılaştı. Evine doğru giderken onu takip ettiler. Böylece Geser, canavarları öldürmek, kötü ruhları bastırmak ve tüm insanlara ve canlılara yaşam ve mutluluk getirmek için dünyaya geldi.

Sengelen Noyon ve Naran Goohon böyle kahraman bir oğul doğurdukları için çok sevindiler. Tumen Jargalan ve Urmai Goohon böylesine yakışıklı bir savaşçıyla evlendiklerini anladıklarında çok mutlu oldular.

Daha sonra ona, "Halkın ünlü kahramanı Gezer evini nereye yapacak?" diye sordular. "Büyük nehrin kıyısında, ebedi gölün kıyısında, Hatan Nehri'nin kıyısında ve kara gölün kıyısında, tarlakuşlarının ülkesinde!" diye cevap verdi. (ebedi, siyah göl Baykal Gölü'dür) Gezer bu güzel topraklarda üç yıl bir gün boyunca mutlu yaşadı.

Geser'in Üçüncü Eşi Alma Mergen

Bir gün Gezer kalkıp ailesine, "Sığır eti yemekten bıktım, av eti yemeyi özledim. Altay ve Sayan dağlarında avlanmaya gideceğim."

Böylece Geser Altay ve Sayan Dağları'nın zirveleri arasında ava çıktı. Üç gün avlandıktan sonra tek bir geyik bile öldürememiş. Dördüncü gün ormanda koşan benekli bir geyik gördü ve onu takip etti. Sonra aniden kestane rengi bir ata binen genç bir adam belirdi ve Gezer'in önünde geyiği vurdu. Genç adam koşarken uzanıp ölü geyiği yakaladı, atının üzerinde salladı ve dörtnala uzaklaştı.

Gezer sinirlenmiş ve çocuğun arkasından bağırarak. Ardından atına binip bağırarak devam etti ama çocuk onu görmezden geldi ve atını sürmeye devam etti. Geser geyik olmadan eve dönmek istemedi. Büyük bir öfkeyle Beligen'e kırbağıyla vurdu ve çocuğun peşine düştü. Çocuk ve atı yorulmaya başlamıştı ve Baykal kıyılarına yaklaşıyorlardı. Ama genç atını korkusuzca gölün sularına sürdü ve gözden kayboldu.

Gezer atını bir ağaca bağladı ve mızrağıyla destekleyerek gölün sularına girdi. Daha sonra su ruhlarının başı olan Uha Loson'un ülkesinin girişini bulduğunu keşfetti. Kestane rengi atın sürücüsü Uha Loson'un kızından başkası değildi. Gezer'le karşılaştığında, avlanırken genç bir adam görünümüne bürünmüştü.

Uha Loson'un evine geldi ve kim olduğunu açıkladı ve Alma Mergen ile tanıştırıldı. Uha Loson, gençliğinde Han Hormasta'yı çok iyi tanımış ve anda olmuştu. Dahası, kızı Alma Mergen ile Han Hormasta'nın oğlu Bukhe Beligte'nin evlenmeleri konusunda anlaşmışlardı. Bu geleneğe göre Alma Mergen Gezer'in üçüncü karısı oldu.

On gün süren ziyafetten sonra Geser memleketine dönme niyetinde olduğunu açıkladı. Yeni karısıyla hâlâ yatmamıştı. Alma Mergen, Gezer'in gitmesini engellemek için kendi kurnazlığını kullandı ve yemeğine, eski hayatıyla ilgili tüm düşüncelerini ve endişelerini kaybetmesini sağlayan bir ilaç koydu. Kimin oğlu olduğunu, nereden geldiğini, nereye

gittiğini bilmiyordu, hiçbir şeyi hatırlayacak gücü yoktu. Bu sırada Alma Mergen hamile kaldı ve bir kız çocuğu doğurdu.

Günler ve aylar geçti, yıllar oldu. Gezer aptallaşmıştı ve evini, topraklarını ya da hayvanlarını hatırlamıyordu. Onun yerine kayınpederine ait hayvanları izliyordu. Gölün kıyısında atı Beligen bir deri bir kemiğe dönüşmüştü ve zar zor ayakta durabiliyordu. O sırada batıdaki tenger yukarıdan aşağıya baktı ve "Gezer'den uzun zamandır haber alamıyoruz, atı Beligen'in dörtnala koştuğunu duymuyoruz" diyerek şaşırdılar. Bunun üzerine Bukhe Beligte'nin üç ablasını ne olduğunu görmeleri için yeryüzüne gönderdiler.

Üç kız kardeş birçok yeri dolaştıktan sonra Uha Loson'un ülkesine geldiler ve Geser'i buldular. Sağ yanağına bir tokat attılar ve o da siyah bir nesne kustu, sonra sol yanağına bir tokat attılar ve o da kendisini duyularından yoksun bırakan ilacın geri kalanını kustu. Daha sonra onu ardıçla lekelediler ve vücudunun normale dönmesi için üzerine kaynak suyu püskürttüler.

Geser ava çıktı, bir geyik öldürdü ve leşini kayınpederinin önüne attı, Uha Loson'a ülkesine döndüğünü duyurdu, "Yabancıları ağda yakalayamazsınız, bir geyiğin bacağını bir kazana sığdıramazsınız" dedi ve karısı ile kızını da yanına alarak ayrıldı. Uha Loson onları gölün kıyısına getirdiğinde gece olmuştu. Gezer hemen atını aramaya başladı. Beligen'i bulduğunda atı zar zor yaşıyordu ama Geser onu tekrar bulduğu için mutlu bir şekilde boynuna sarıldı.

Doru at Beligen gücünü yeniden kazandığında Geser, karısı Alma Mergen ve kızı büyük nehrin, ebedi gölün, Hatan nehrinin, kara gölün topraklarına geri döndüler. Gezer daha sonra üç karısı için üç ev inşa etti. Kalbini dolduran mutlulukla onlara sevgiyle şöyle derdi: "Gökteki güneş mi güzel, yoksa Tumen Jargalan mı? Göklerdeki güneş mi güzel, yoksa Urmai Goohon mu? Altın güneş mi güzel, yoksa Alma Mergen mi?

Arhan Chotgor ve Gal Nurman ile Mücadele

Han Hormasta ile yaptığı savaşta öldürülen ve parçalanan Atai Ulaan'ın kafası canavar Arhan Chotgor'a dönüşmüştü. Gök ve yer arasında dolaşarak lanet ve nefret saçıyordu. Batı tengerlerinden biri olan Huherdei Mergen sarı geyik boynuzundan yayını çıkardı ve Arhan Chotgor'u vurdu. Siyah boynuzlu yayıyla tekrar ateş etti ve ok Arhan Chotgor'a isabet ettiğinde yere düştü ama ölmedi.

Canavar Baykal Gölü'nün kıyısına düşmüş. Geser'in evinin çok uzakta olmadığını bildiği için göl kıyısındaki sazlıklara saklanmış ve onu beklemiş. Arhan Chotgor gelen ilk adamı yakalamış ama bu Gezer değil, amcası Hara Zutan'mış.

Hara Zutan yeğeninden korksa da, Gezer Tumen Jargalan'ı kazanmak için yapılan yarışmada onu yendiği için zihninde hala ona karşı zehirli düşünceler vardı. Arhan Çotgor'dan korkuyordu ama kendini kurtarmak için şöyle dedi: "Gezer'e kötülük yapacağım, yayını ve oklarını kıracağım. Karısı Urmai Goohon'u alacağım ve sen de Tumen Jargalan'ı alabilirsin." Hara Zutan gece geç saatlerde Gezer'in evine girdi, Geser'in oklarının uçlarını kırdı, yayının kirişini kesti, kılıcını kırdı ve mızrağının ucunu parçaladı. Hara Zutan'ın yaptıklarına rağmen Gezer dışarı çıktı ve Arhan Chotgor'u silahsız bir şekilde yendi.

Gezer eve döndüğünde, amcası "Bunu bir daha yapmayacağım" diye söz verdi ve af diledi. Gezer amcasına sevgi duymuş, onu affetmiş ve evine göndermiş.

Dünyanın bir köşesinde bir canavar Ganga Bured Han'ın topraklarında terör estirmeye başladı. Bu yaratık, Gal Nurman Han, Atai Ulaan'ın kopan boynunun ilk omurundan doğmuştu. Kötü ruhların ve canavarların kuru, ıssız, güneşsiz evinden geliyor, gittiği her yeri alev gibi yakıyordu.

Ganj Bured Han yardım istediğinde, Gezer savaşçısı Zoodoi Mergen'i gönderdi. Atını uzun bir yol boyunca sürdü, kış bahara dönüştü, yolda su birikintileri belirdi ve ardıç kuşu ötmeye başladı. Sıcakta ceketini açtı. Zaman geçtikçe, kar tekrar ortaya çıktı ve benekli saksağan şarkısını söyledi ve Zoodoi Mergen tilki kürkü şapkasını giymek zorunda kaldı. Tarlakuşlarının ülkesine dönmeye karar verdi.

Zoodoi Mergen Gezer'in evinin geniş kapısına geldi, kapıyı açtı ve liderinden yardım istedi. Geser daha sonra ne yapacağını bulmak için altın kitabına Altun Bitik (şamanik kehanet kitabına) baktı. Kitap ona dokuz yıl içinde Gal Nurman Han ile savaşacağını söylemiş. Zoodoi Mergen "Daha erken değil mi?!" dedi ve Gezer onun cevabına şaşırmadı. Bununla birlikte, otuz üç savaşçısı bunu onaylamadı ve Geser'den tavsiyesi için amcası Sargal Noyon'u çağırmasını istedi. Adam gecikmeden yanlarına geldi.

"Bu zavallı insanlara elinizden geldiğince yardım etmelisiniz!" dedi. Gezer daha sonra savaşçılarına şöyle dedi: "Gevşek olanları bağlayın, bozuk olanları onarın. Savaşa gidiyoruz, hazır olun!"

Gezer atı Beligen'i savaş için hazırladı. Eyer yastığını yerleştirdi ve eyeri kırılmayacak bir kolanla bağladı. Her iki tarafa da ikişer gem taktı ve göğüs kayışlarını bağladı. "Atım hazır olduğuna göre kendimi hazırlayayım!" dedi.

Yetmiş geyiğin derisinden yapılmış pantolonunu, balık derisinden yapılmış uzun siyah çizmelerini giydi. Koyun derisiyle astarlanmış ipek bir ceket giydi ve onu gümüş süslemelerle süslü bir kemerle kuşattı. Göğsünü demir levhalardan bir gömlekle korudu, siyah boynuz yayını sol tarafına, ok sadağını da sağ tarafına bağladı. Sansar kürkünden şapkasını taktı. On yıl boyunca tükenmeyecek kadar yiyecek topladıktan sonra atı Beligen'e bindi ve otuz üç savaşçı onu takip etti

Yolda giderlerken, uzaktaki bir dağ geçidinde küçük bir tümseğin üzerinde bir dilek ağacı gördüler. Bir adamın şapkasının kırmızı püskülünü gördüler ve şapka dağların ardında kayboldu. Sonra o yöne doğru gittiler.

Gal Nurman Han gerçekten de Gezer'den daha güçlüydü. Geser onu yaşadığı yerde, çölün çok uzağında, kuru, güneşsiz, solmuş bir yerde buldu. Savaşıklarında Gezer çok güçlüydü ve yeniliyordu. Göklerden, Bukhe Beligte'nin ağabeyi Zasa Mergen neler olduğunu gördü ve anladı ve atını savaş alanına sürdü. Savaşa doğrudan katılmayacak olsa da, yaklaşık bir at başı büyüklüğünde dumanlı bir kuvars parçası aldı ve Gal Nurman Han'a doğru aşağı doğru fırlattı.

Gal Nurman Han, Gezer'in göğsüne basarak onu öldürmek üzereyken kaya ortaya çıktı ve büyük bir gürültüyle ona doğru koşmaya başladı. Geser atına atladı ve ondan kaçmaya çalıştı, ancak kaya ona güçlü bir şekilde çarptı ve vücudunu tamamen buruşturdu.

Daha sonra Gezer düşmanının evine gitti ve şeytani çirkinlikteki karısı Galtai Gooxon'u kılıcıyla parçalara ayırdı. Karısının bağırsaklarından, doğmasına üç ay kalmış, ferforje demirden korkunç siyah bir bebek yere düştü ve "Geser, kuzeyden gelen nefret dolu düşman, seninle savaşılabilmem için boynuzlarım büyümedi!" diye bağırdı.

Bebek kılıçla kesilemez ya da okla vurulamazdı. Geser cennetten 77 demirci çağırdı, onlar da yetmiş yedi çekiçle onu dövdüler. Ancak bit yumurtası kadar küçük parçalara ayrıldığında iblis çocuktan hayat ayrıldı.

Geser bu güçlü düşmanı yendikten sonra evine döndü.

Geser Kaplan Orgoli, Şerem Minaata Han ve Abarga Sesen Mangadhai'yi Nasıl Yendi?

Zaman geçtikçe Gezer'in ünü halk arasında arttı. "Kahraman Abai Gezer gibi güçlü kim var?" diyerek onu övdüler.

Gezer'in ormanın efendi hayvanı dev kaplan Orgoli'yi nasıl yendiğine dair bir hikaye vardır. Kırk farklı yere gitmiş ve insanları yutmuş, altmış farklı yere gitmiş ve hayvanları yutmuş. Ağaçları kökleriyle birlikte yutuyordu. Gezer bu korkunç düşmanı yenmeye gitti.

Gezer ona yaklaşıırken, Orgoli onu da yutmaya çalıştı ve onları ağzına çekmeye çalışırken Gezer ve atı güçsüz kaldı. Ama Orgoli onu içine çektiğinde Gezer mızrağını kaplanın ağzına çaprazlamasına sapladı ve tutundu. Daha sonra kılıcını çekti ve Orgoli ölene kadar kafasını içeriden doğradı. Kaplanın kafasını kestiğinde birçok insan ve atları Orgoli'nin bağırsaklarından canlı olarak sürünerek çıktı. Onların övgüleri sayesinde Geser'in ünü eskisinden daha da fazla yayıldı.

Güçlü kara canavar Şerem Minaata Han, Gezer'in doğduğu ve üç kardeş tarafından yönetilen toprakları rahatsız etmeye başladı. Gezer onunla daha önce savaştığında onu öldürememişti ve canavar iyileşip daha kurnaz hale gelmişti. Gezer, karısı Alma Mergen'in tavsiyesine uyarak büyükannesi Manzan Gurme ile görüşmek ve yardım istemek için üst dünyaya gitti. Manzan Gurme ona keçe yapmak için yapağı dövmekte kullandığı bir sopa verdi.

Gezer dünyaya geri döndükten sonra tekrar Şerem Minaata Han ile savaşmaya gitti. Canavarla savaşırken Manzan Gurme tarafından kendisine verilen sopayı kullandı. Canavara tekrar tekrar vurarak onu öldürene kadar dövdü.

Düşmanını yenip evine dönen Gezer, "Şimdi iyi bir zaman olduğuna göre sadağımı oklarla dolduracağım, şimdi huzurlu bir zaman olduğuna göre oklarımı toplayacağım" dedi.

Ve böylece üç gün üç yıl boyunca mutlu yaşadı.

Geser'in ava gittiği bir gün, Gezer'in amcası Hara Zutan, kahramanın karısı Tumen Jargalan'ı ziyarete geldi. "Geser seni benden haksız yere aldı, sana sahip olmam gerekiyordu. Seni geri almalıyım" dedi ve çok aptalca davrandı.

Tumen Jargalan onuruna hakaret edildiğini düşündü ve savaşçı Buidan Ulaan'ı yanına çağırarak ona Hara Zutan'ın davranışından ne kadar rahatsız olduğunu söyledi. Buidan Ulaan,

Hara Zutan'ın gri saçlarından tutup onu dışarı sürükledi. Saçlarını tekrar bağladıktan sonra Hara Zutan evine gitti.

Çok geçmeden Hara Zutan'ın aklına kötü bir fikir geldi ve canavarların ve iblislerin ülkesine gitti. Canavar Abarga Sesen ile konuştu ve ona yardım ederse Tumen Jargalan'ı vereceğine söz verdi. Böylece ülkesine döndüğünde Hara Zutan, canavarlar tarafından kendisine verilen bir zehri Gezer ve Tumen Jargalan'ın evine getirdi. Gezer korkunç bir hastalığa yakalanmış ve ölmek üzereymiş. Sadece Tumen Jargalan Abarga Sesen'e giderse Gezer'in hastalığı durdurulabilirdi.

Tumen Jargalan sadece Gezer'i kurtarmayı düşünerek ve zavallı kendini düşünmeden canavarların ve iblislerin uzak diyarına gitti. Böylece kendini Abarga Sesen'e verdi. Bu olaydan sonra Gezer'in sağlığı düzeldi ve tüm gücü geri geldi.

İyileşen Gezer, karısı Tumen Jargalan'ı düşmanının kara ellerine bırakmayacaktı. Uzun ve tehlikeli yolu canavarın yaşadığı yere kadar sürdü.

Gezer, Abarga Sesen'in kampına ulaştığında Tumen Jargalan ile gizlice buluşabildi. Ona Abarga Sesen'i yenebilmesinin tek yolunun canavarın güneş ruhunun nerede saklı olduğunu bulması olduğunu söyledi. Tumen Jargalan çeşitli yöntemler kullanarak sonunda ruhun nerede saklı olduğunu keşfetmeyi başardı. Canavarın ablasının evinde, ciğer renginde bir zadaı (yada taş: yağmur yağdıran) taşının içinde saklıydı.

Ablanın evi doğuya doğru çok uzaktaydı ve Gezer oraya gitti. Çeşitli büyü güçlerini kullanarak eve girmeyi başardı. Kız kardeş uykudaydı, bu yüzden zadaı taşını çalabildi ve onu bir uçurumdan atarak parçalanmasını sağladı. Böylece Abarga Sesen'in güneş ruhunun kabı on iki parçaya bölündü. Geser üç parçayı alıp giysisinin içine yerleştirdi ve sonra üç parçayı daha uzağa fırlattı.

Gezer Abarga Sesen'in kampına döndüğünde onu öldürmeyi başardı. Canavarı yendikten sonra, parçalanmış zadaı taşının üç parçasını aldı ve onları öğüterek parçalara ayırdı. Böylece canavarın yaşamı tamamen sönmüş oldu. Geser daha sonra karısı Tumen Jargalan'ı serbest bıraktı ve hızlıca evlerine dönebilmek için genç atlara bindiler. Böylece büyük nehrin, ebedi gölün, Hatan nehrinin ve kara gölün ülkesine geri döndüler.

Loir Hara Lobsogoldoi nasıl mağlup edildi?

Bir gün Geser, "Sığır eti yemekten bıktım, yabani av etini özledim" dedi ve ava çıktı. Her zamanki av yerinde Loir Hara Lobsogoldoi'yi buldu, kendisi de avlanmak için canavarlar ve iblisler diyarından gelmişti. Geser onu yakaladı ve tekrar tekrar vurdu, neredeyse ölecek kadar ağır bir şekilde dövdü.

Canavar üç gün boyunca bataklık bir arazide güçlkle hayatta kalmış. Sonra sürünerek kendi sıcak ve kurumuş memleketine geri döndü. Nefreti iyice artınca ablası Koca Yonhoboi'nin evine gitti ve neden yaralandığını anlattı.

Ona kötü niyetini anlattıktan sonra, Gezer'i kandırması için bir yol gösterdi. Loir Hara Lobsogoldoi sağ çorabını çıkardı ve sihirle onu Gezer'in büyükannesi Manzan Gurme'nin gümüş kâsesinin birebir kopyasına dönüştürdü. "Artık yardımın var!" dedi.

Pleiades'ten ve bazı bitkilerden aldığı sihirli güçlerle Loir Hara Lobsogoldoi görünüşünü değiştirmeyi ve Gezer'in memleketine gizlice girmeyi başardı. Kendisini tengerden bir görev için gönderilen beyaz yaşlı bir adam olarak gösterdi. Kumlu dağın eteklerindeki bir kampa geldi ve burada ayinler yapmaya başladı.

O sırada Gezer'in karısı Urmai Goohon'a haber geldi. Kocasına "Zayaach (şans getiren) beyaz yaşlı adam geldi, onu onurlandıralım" dedi ve böylece onu Loir Hara Lobsogoldoi'yi ziyarete gitmeye ikna etti.

Gezer kampa girip kutsal adama yaklaştığında, yaşlı adam gümüş kaseyi ona fırlattı ve alnına vurarak bayılmasına neden oldu. Gezer daha sonra bir katıra dönüştü. Gerçek canavar görünümüne geri dönen Loir Hara Lobsogoldoi, Urmai Goohon'u kaçırdı ve Geser olan katırın üzerinde memleketine geri döndü.

Loir Hara Losogoldoi, güneş görmeyen kuru memleketinde Urmai Goohon'u kendi karısı yaptı. Katıra dönüşen gezere demir bir yular taktı ve kemikleri kesiklerden görünene kadar onu siyah bir kırbaçla dövdü. Bu şekilde ona işkence etti ve zaferinden zevk aldı.

Batı yönündeki elli beş tenger bu korkunç felaketi gördüklerinde çok üzüldüler. Bukhe Beligte Tenger'in kardeşi Zasa Mergen üst dünyadan aşağı indi ve şeytanların ve canavarların ülkesine girmeye çalıştı ama oraya ulaşamadı.

O yeryüzündeyken Zasa Mergen bir karara vardı. "Gezer'i kurtarabilecek biri varsa, o da kesinlikle karısı Alma Mergen'dir!"

Bu karar doğrultusunda Alma Mergen canavarların ülkesine doğru uzun ve tehlikeli bir yolculuğa çıktı. Loir Hara Lobsogoldoi'nin egemen olduğu topraklara ulaştığında kendini bir tarla kuşuna dönüştürdü ve yolun geri kalanını uçarak kat etti.

Canavarın kız kardeşi Koca Yonhoboi'nin evinin önüne kondu ve onu gözetledi. Sıcak bir yaz günü olduğu için Koca Yonhoboi göle gidip yüzmüş ve daha sonra kıyıda uyuyakalmış. Alma Mergen daha sonra onu uyurken öldürmüştü. Daha sonra Büyük Yonhoboi kılığına girmiş ve Loir Hara Lobsogoldoi'yi ziyarete gitmiş.

Loir Hara Lobsogoldoi onun gelişini biraz şüpheyle karşılamış olsa da Alma Mergen onu tamamen kandırmayı başardı. Daha sonra katırı çaldı ve büyük nehre ve ebedi göle ulaşana kadar eve doğru sürdü. Orada Geser olan katırı üç gün boyunca dokuz farklı pınardan aldığı suyla temizledi ve katıra dönüşen Gezer büyü bozulunca sonunda eski haline döndü.

Savaşçı gücünü geri kazanan Gezer, karısı Urmai Goohon'u kurtarmaya kararlıydı. Kalbindeki nefretle Loir Hara Lobsogoldoi'ye geri döndü. Orada Loir Hara Lobsogoldoi bastırılana kadar ölümcül bir savaş verdiler. Gezer daha sonra güney dağını aldı ve canavarın göğsüne yerleştirdi, sonra kuzey dağını aldı ve karnına yerleştirdi. Canavar hâlâ ölmediği için başına ve ayaklarına çelik baltalarla donanmış muhafızlar yerleştirildi. O kış yüz at tarafından çiğnenmesine rağmen yine de kurtulmak için mücadele etti.

Yeni yılın başında Loir Hara Lobsogoldoi ayağa kalkmaya çalıştı. Muhafızlar kıpırdamadan yatana kadar saksıya benzeyen kafasını doğradılar.

Gezer, kızıl güneş kadar güzel olan Urmai Goohon'u düşmanlarının topraklarından kurtardıktan sonra mutlu bir şekilde kendi sıcak topraklarına döndüler!

Gezer Sarı Nehir hükümdarlarını nasıl yendi?

Han Hormasta'nın Atai Ulaan'ı öldürdüğü ve parçaladığı sırada Atai Ulaan'ın üç oğlu vardı. Bu oğullar doğu yönünde, sarı gölün kıyısında yaşıyorlardı. Onlara sarı nehrin üç hükümdarı denirdi. En büyükleri Sagaan Gerel, ortanca oğulları Shara Gerel ve en küçükleri Hara Gerel'di.

Sagaan Gerel, oğlu Erkhe Taija için bir eş arıyordu. Eş aramak için benekli bir şahin ve bir kuzgun gönderdi ve onlara, "Tüm dünyanın etrafında üç kez uçun ve en gururlu kızların ve güzel kadınların nerede olduğunu bulun, sonra geri dönün ve bana söyleyin!" dedi.

Döndüklerinde her iki kuş da "Gezer'in karısı Urmai Goohon'dan daha güzel bir kadın yoktur!" diye cevap vermiş.

Bu sözlerin yalan mı yoksa gerçek mi olduğunu daha iyi test etmek için, sarı nehrin üç hükümdarı kurnazlıklarını kullanarak bir canavar yarattılar. Altın, gümüş, demir, çamur ve kendi sihirli güçlerini kullanarak dünyanın kendisi kadar büyük dev bir siyah kuş yarattılar. Kanatlarını açarak içine nefes ve yaşam yerleştirdiler ve onu atların, sığırların ve develerin etiyle beslediler. Karnı doyduğunda göklere doğru uçtu.

Dünyanın çevresinde üç kez uçtu, sonra geri dönmeden önce dört kez daha uçtu. Eve dönüş yolunda yere inmedi. Sığır ve at etiyle beslenmek için yere inmesi gerektiğinden, onun yerine insanları yedi. Sarı nehrin hükümdarları, kuşun kendi adamlarından birini pençelerine tükürüp yere inmeden önce onu yemesiyle dehşete düştüler.

Adamı yemeyi henüz bitirmiş olan kuş, "Tarlakuşlarının ülkesinde Gezer'in evinde Urmai Goohon yaşıyor, ondan daha güzel bir kadın yok! Yoruldum ve şimdi dinleneceğim." Sonra ebedi soğuk ülkesine, ebedi buzlu okyanusun kıyısına doğru uçtu.

Sarı nehrin üç hükümdarı, "İnsan eti yemeye alışmış bu kuşu tutamayız" diye karar verdiler. Bu nedenle Erkhe Taiji kuşun peşinden gönderilmiş. Erkhe Taiji kuşu sonsuza dek buz tutmuş okyanusun sahilinde uyurken bulmuş. Kuşu bin kulaç uzunluğunda bir iple bağladı ve ardından buzdaki bir deliğe yuvarladı, böylece canavar kuş dibe battı ve boğuldu. Böylece dev kara kuşun işi bitmiş.

Sarı nehrin üç hükümdarı Urmai Goohon'u kaçırmaya ve kendi ülkelerine geri getirmeye karar verdiler. Çok sayıda asker toplayan Han Biruza ve Bukhe Sagaan Manlai liderleri oldu. Böylece hazırlanarak büyük nehrin ve ebedi gölün ülkesine geldiler. O sırada Gezer avlanmak için evden uzaktaydı. Sarı nehrin hükümdarlarının askerleri ne kadar korkunçtu! Ormandaki ağaçlar gibiydiler, göl kenarındaki sazlıklar gibiydiler, selin vahşi suları gibiydiler, dağın yamacından aşağıya doğru akan güçlü rüzgâr gibiydiler, karınca ve kurtçuk sürüsü gibiydiler.

Gezer'in amcası Sargal Noyon önderliğindeki otuz üç savaşçısı düşmanlarını korkusuzca karşıladı. Buidan Ulaan birçok düşmanı katletti. Sarı yaylarını kullanan Burgi Şuumar, Erjen Şuumar, Baga Buulen, Neeher Emşen ve Erkhe Manzan, tüm bu savaşçılar binlerce düşmanı öldürdü.

Geser'in diğerk amcası Hara Zutan geldi ve "Ben de düşmana saldıracağım" dedi. Sargal Noyon isteksizce razı oldu ve böylece Hara Zutan gece düşman kampına gitti. Kalbi korkudan çarpıyordu ve vücudu titriyordu. Düşmana doğrudan yaklaşamıyordu. Onların atlarını çalmak için geldi ve yüz atı sürmeye başladı. Han Biruza onu gördü ve Buhe Sagaan Manlai'yi peşinden gönderdi ve Hara Zutan yakalandı. Hara Zutan, "Canımı bağışlayın, Gezer'i yenmeniz için size yardım edeyim" dedi ve böylece kötü bir macera başladı. Bu sözleri duyduktan sonra onun hayatını bağışladılar. Hara Zutan otuz üç savaşçıya geri döndü ve onlara kesin yalanlar söyledi.

"Onları çok kötü yendiğimiz için Sarı Nehir'in üç hükümdarı geri dönüp kaçtılar. Evinize gidin! Dinlenin ve kutlayın! İçki için ve eğlenin! Tütün için ve dinlenin!" dedi.

Sargal Noyon, Hara Zutan'ın söylediklerinden büyük şüphe duydu. Ancak, otuz üç savaşçı Sargal Noyon'un bilge sözlerini dinlemedi, evlerine döndü, dikkatsizce içki içti, düşüncesizce tütünlerini içti. Sarhoşluktan kıpkırmızı olan yetenekleri köreldi.

Sargal Noyon, Erkhe Manzan'ı casusluk yapması için gönderdi. Savaşçı kumlu dağın tepesine tırmandı ve çok sayıda düşman askerinin yaklaştığını gördü. Savaşçı Erkhe Manzan geri dönerken Bukhe Sagaan Mangilai tarafından atının üzerinde görüldü. At sırtında takip edildi ve vücuduna oklar saplandı, böylece atından düştü ve ormanda kayboldu. Bilgisinin kaybolacağını bildiği için ölmek üzere yere uzanmış ve yukarı bakınca bir kuzgunun uçtuğunu görmüş.

Kuzguna seslendi: "Gezer'in savaşçılarına söyle, çok sayıda düşman askeri geliyor!"

Kuzgun ölen adamın dileğini yerine getirdi ve Gezer'in savaşçılarına uçarak onlara Erkhe Manzan'ın sözlerini söyledi. Sarhoş savaşçılar kalkıp savaşa gittiler; kanlı savaş devam etti. Düşmanlar yavaş yavaş Uрмаi Goohon'un evine yaklaştılar. Bir kılıç aldı ve kapının önünde durdu. Sarı nehrin üç hükümdarından en yaşlısı olan Erkhe Taiji'nin oğlu koşarak yanına geldi ve Uрмаi Goohon onun kafasını kesti.

Hara Zutan'ın yardımıyla düşmanlar Uрмаi Goohon'u yakalamayı başardılar. Sargal Noyon en iyi niyetle onu korudu, birçok düşmanı öldürdü ama sonunda kendi kafası kesildi. Ardından sarı nehrin üç hükümdarı kara büyüyle Geszer'in otuz üç savaşçısını otuz üç dağa (Sayan Dağları'nın Tunkhen zinciri) dönüştürdü. Bu zirveler kumlu dağın tepesinde durdu ve kanları dağ derelerine dönüştü.

Uрмаi Goohon çılgılık atarak düşmanlarına doğru koştu ve "Bana Sargal Noyon'un kellesini verin, ben de sizinle geleyim!" dedi.

Düşmanlar biraz tartıştıktan sonra Uрмаi Goohon'a Sargal Noyon'un gri saçlı başını verdiler. Başı aldı ve gözlerinde yaşlarla gökyüzüne doğru baktı. "Batı yönündeki elli beş tenger'e git ve Manzan Gurme'nin göğsünün önüne düş!" diye bağırdı ve Sargal Noyon'un başını gökyüzüne doğru fırlattı!

Üst dünyadaki tenger Sargal Noyon'un başının aşağıdan yukarıya doğru uçtuğunu görünce yeryüzünde korkunç bir şey olduğunu anladılar. Bukhe Beligte Tenger'in üç ablası kardeşlerini aramak için yeryüzüne indiler.

Avda olan Gezer, üç kız kardeşi haberi getirene kadar olanlardan hiçbir şey duymamıştı. Geser, babası Sengelen Noyon ile birlikte eve döndü ve savaş alanına geldi. Otuz üç savaşçısının taşa dönuştüğünü gördü. Geser korkunç bir keder içinde baygın düştü. Sengelen Noyon oğlunu hayata döndürdü. Geser bir kez daha ayağa kalktı ve otuz üç savaşçısını geri getirmek için kendi büyüünü kullandı.

Daha sonra Gezer amcası Hara Zutan'ı en ağır şekilde cezalandırdı. Hara Zutan ağlayarak, "Bundan sonra sorun çıkarmayı bırakacağım," dedi. Kendi evine geri gönderildiğinde adam zar zor yaşıyordu.

Gezer karısını düşmanlarının eline mi bırakacaktı? Çok geçmeden Urmai Goohon'u düşmanlarının elinden kurtarmak için atını sürdü. "Yetmiş üç boynuz uçlu okum var, uçları dört yönden kesiyor!" dedi.

Sarı nehrin üç hükümdarının topraklarına ulaştığında görünüşünü değiştirdi. Atı Beligen benekli kahverengi bir taya, kendisi de kahverengi tenli yaşlı bir adama dönuştü. Yerden bir pınarın aktığı bir yer vardı. Geser kahverengimsi tayını yakınlarla bağladı ve uyuyormuş gibi pınarın yanında yere uzandı. Çok geçmeden Sarı Nehir'in üç hükümdarının yetmiş üç kızı su almak için kovalarla geldiler. Geleneklere göre bir kızın bir erkeğin üzerine basması tabu olduğu için yaşlı adamın etrafından dolaşmak zorundaydılar.

Yaşlı adam kızlarla konuşmaya başladı ve onlardan pek çok bilgi aldı. Urmai Goohon üç erkek kardeşten en büyüğü olan Sagaan Gerel ile evlenmeyi reddetmiş, bu yüzden onu aç bırakıyorlarmış. Karanlık ve soğuk bir binaya kapatıldı. Sadece su içerek karanlık ve güneşsiz bir yerde üzgün ve ağlayarak oturuyordu.

Gezer, "Onunla hiç konuşuyor musunuz ya da yüzünü görüyor musunuz?" diye sordu.

"Hayır, ona dışarıdan bir kova su veriyoruz" diye cevapladılar.

Urmai Goohon'a hangi kovanın verileceğini öğrenen Geser altın kemerini çıkarıp sardı ve kovanın içine koydu. Çok geçmeden kızlar suyu Urmai Goohon'a uzattılar. Urmai suyu içtiğinde kemer eline düşmüş. "Geser beni kurtarmaya geldi" diye düşündü ve sevindi.

Ertesi gün Gezer, Sagaan Gerel'in evinin kapısına geldi ve kendini küçük bir bebeğe dönüştürüp orada ağlayarak yattı. Sagaan Gerel, "Bu bebeğin kaderinde kesinlikle bir savaşçı olmak var" dedi ve ona Olzoboi (bulunan) adını verdi. Çocuk Olzoboi yıldan yıla büyümedi, hatta aydan aya bile büyümedi, aksine günden güne daha da büyüdü.

Sarı nehrin üç hükümdarı bir yarışma düzenledi ve Olzoboi diğerleriyle yarıştıktan sonra kazandı. Bukhe Sagaan Manglai'nin sarı boynuz yayını kırdı, ardından güreş yarışması sırasında Manglai'yi yere attı.

Sarı nehrin hükümdarları onun zaferini kutlarken, Gezer otuz üç savaşçısına bir mesaj gönderdi. Otuz üç savaşçı, üç yüz yüzbaşı ve üç bin doksan askerden oluşan bir ordunun başında düşman ülkesine doğru yola çıktı.

Onlar gelmeden önce Sarı Nehir'in yöneticileri kendi askerlerini organize ettiler ve Olzoboi'yi lider olarak atadılar. Ordularının önünde savaşa girerlerken Gezer aniden eski görünümüne geri döndü. Kendi savaşçılarıyla birlikte sarı nehrin üç hükümdarının birçok askerini öldürdü, onları kurtçuklar ve karıncalar gibi yok etti, oklar attı ve onları parçaladı.

Bu kadar büyük bir yenilgiye uğrayan sarı nehrin üç hükümdarı merhamet ve bağışlanma için yalvardılar. "Kanımızı bağışla, kalplerimizi ve ciğerlerimizi kurtar, canlarımızı ve derilerimizi bağışla!" diyerek kendilerini onun ayaklarına attılar.

O da, "Size kin beslemiyorum, size kötülük etmek istemiyorum!" diye cevap verdi.

Bunun üzerine üç hükümdar söz verdi: "Bir daha asla elimize yay almayacağımıza söz veriyoruz! Şu andan itibaren duracağız!"

Gezer daha sonra Urmai Goohon'u karanlık hapisanesinden kurtardı. Gecikmeden sevgili karısını sıcak evlerine geri götürdü. Çok geçmeden büyük nehrin ve ebedi gölün ülkesine vardılar. Tarlakuşlarının ülkesine ulaştıklarında zafer kutlamaları geceler boyu sürdü. Geser daha sonra, artık barış zamanlarının geldiğine ve savaş silahlarını bir kenara bırakacağına söz verdi.

Böylece kahraman Geser canavarları, şeytanları ve düşmanları bastırdı ve insanlara barış ve mutluluk getirdi. Bu nedenle ona gerçek bir halk kahramanı diyoruz.

Ve böylece Geser ve savaşçıları büyük nehrinde, ebedi gölde, Hatan nehrinde ve kara gölün kıyısında üç gün üç yıl boyunca mutlu bir şekilde yaşadılar.

AO Vasiliyev

"Abai Geser Bogdo Han" Destanı Buryat versiyonu;

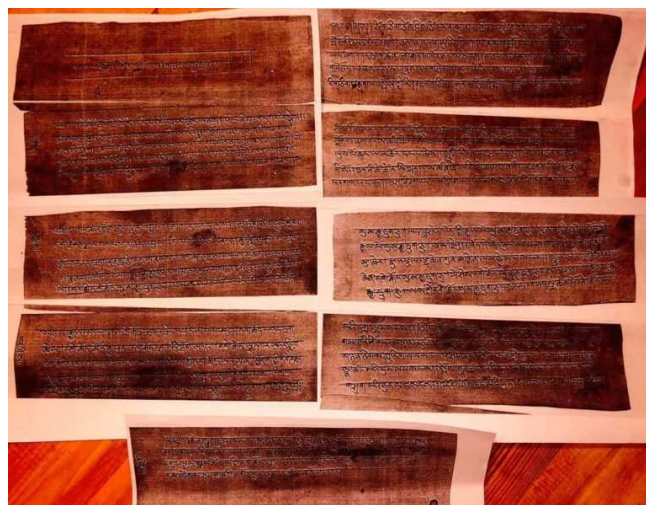
Destan anlatıcısı A. O. Vasiliyev'den 1916 yılında folklor uzmanı S. P. Baldaev tarafından yazıya geçirilmiştir. Cilt 405 sayfalık bir dizgidir, satır numaraları eksiktir.

Türkiye Türkçesine özet çeviri: Fatih Mehmet Yigit

Makale: Türkolog Fatih Mehmet Yiğit-19.08.2020

Aslan Gezer Han ve Destanı ile ilgili görseller:

King Gesar of Ling

